

OBJAVA ZA MEDIJE

PAMETNO GOSPODARENJE OTPADOM

Splitska Čistoća treba novu Upravu

Pametno poziva čelne ljude Čistoće da odstupe jer pregled 'izvršenja' Plana gospodarenja otpadom 2008 – 2015. pokazuje poražavajuće rezultate. Niti jedan razvojni cilj nije ostvaren.

Split, 7. travnja 2016. – Na zadnjoj sjednici Gradskog vijeća usvojeno je skandalozno Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom za 2015. godinu.

Pametno nije podržalo navedeno Izvješće jer se, i nakon 7 godina, Split nije pomaknuo s mrtve točke u gospodarenju otpadom. 50 godina smo daleko od modernih europskih gradova. Čistoća, kao izvršitelj Plana na lokalnoj razini, proziva se i u samom Izvješću za nedovoljnu motiviranost i organiziranost. Njena uloga svedena je tek na nabavku opreme za čišćenje i odvoz smeća na jednu gomilu na Karepovcu. Uzalud raznobojni kontejneri po gradu kad sve završava na jednoj hrpi.

"Koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom", u navedenom razdoblju trebao je izgraditi 7 reciklažnih dvorišta, postaviti 355 zelenih otoka, izgraditi kompostanu za biootpad, uvesti primarnu selekciju otpada u kućanstvima (sustav 2 ili 3 posude), izgraditi odlagalište za glomazni otpad, educirati stanovništvo, osigurati posude za prikupljanje otpada, sanirati mikordeponije i u konačnici – sanirati odlagalište Karepovac. Ništa od navedenog nije ostvareno. Ništa, a Gradsko vijeće pritom usvaja ovakvo poražavajuće Izvješće i to bez sankcija za neispunjenje i bez jasne vizije za budućnost. Pitamo se u što je uloženi novac od kraja 2013. godine kad je Čistoća za 100% povećala cijenu koju naplaćuje susjednim općinama za odlaganje na Karepovac.

Konkretno u brojkama, u 2015. godini prikupljeno je ukupno 145.450 tona otpada, od čega je Čistoća samostalno prikupila odvojeno tek 0,57%, manje od 1%. Nakon ovakvih rezultata za prethodnih 7 godina, Čistoća je pokazala da ljudi koji njom upravljaju ne mogu izvršiti planove i ciljeve. To nisu ljudi koji nas mogu uvesti u 21. stoljeće i postići zadane ciljeve i izazove koje nosi novi Plan gospodarenja otpadom Grada Splita za razdoblje do 2022. U tom je planu naveden nevjerovatan cilj od 53% odvojeno prikupljenog otpada u 2020. Kako ćemo ga postići na način na koji smo i do sada radili? Na svakom spremniku Čistoća skupi otprilike jednu tonu papira i kartona u cijeloj godini što je poražavajući podatak obzirom da je Grad Split jako naseljeno područje i da tim kontejnerima gravitira velik broj stanovnika. Manje naseljena područja u susjedstvu skupe i po tri tone papira po spremniku. Vrijeme je da se Izvješća prestanu prepisivati iz godine u godinu, da Split krene ukorak s Europom.

- Usvojen je naš prijedlog da se održi tematska sjednica o gospodarenju otpadom. Očekujemo da nadležni u gradu i Čistoći preuzmu odgovornost, zahvale se i upravljanje otpadom prepuste onima koji znaju i imaju volje raditi. Otkud nam novac za plaćanje penala

kad se Karepovac ne zatvori u zakonskom roku do kraja 2017. - istaknula je **Marijana Puljak**, predsjednica Pametno te dodala – u privatnim tvrtkama gubite posao za neostvarene planove, dok gradska administracija i komunalne tvrtke mogu rasipati novac građana bez ikakvih posljedica.

Primjer lošeg upravljanja su i zeleni otoci. Broj spremnika odaje da su nedostatni, smješteni su na nepristupačnim lokacijama i često neuredni i zapušteni. Najvažniji uvjet za poboljšanje količina odvojenog otpada je upravo uređenje lokacija zelenih otoka - što bliže korisnicima.

- Predlažemo otvaranje kompostane u suradnji sa susjednim gradovima i općinama jer smatramo da je to konkretan, i najbolji, prvi korak ka ostvarenju zakonskog cilja od 50% odvojenog biootpada do kraja ove godine. Predlažemo i izradu plana polupodzemnih kontejnera koji bi spriječili paljenje kontejnera i značajno uredili situaciju s odlaganjem komunalnog otpada. Zeleni otoci će uvijek biti na meti neodgovornih pojedinaca koji će onečistiti spremnike na bilo koji način, ali zato je bitno napraviti veliko organizirano reciklažno dvorište gdje će se vršiti baliranje i sortiranje korisnog otpada. Sve ovo je moguće napraviti uz sufinanciranje EU fondova koji se trenutno uopće ne koriste - istaknuo je **Branimir Urlić**, član predsjedništva Pametno.

Vrijeme je da se Izvješća prestanu prepisivati iz godine u godinu i da se odgovorno upravlja gradskim resursima. Umjesto Zapadne obale trebali smo danas imati saniran Karepovac, izgrađena reciklažna dvorišta i građane educirane za primarnu selekciju otpada.

Osoba za kontakt:

Ružica Antić
Pametno
Gundulićeva 26a, Split

M: +385 (0) 98 721 079

E: ruzica.antic21@gmail.com, info@pametno.org

Primjer lošeg upravljanja su i zeleni otoci. Broj spremnika odaje da su nedostatni, smješteni su na nepristupačnim lokacijama i često neuredni i zpušteni. Najvažniji uvjet za poboljšanje količina odvojenog otpada je upravo uređenje lokacija zelenih otoka - što bliže korisnicima i da uredno izgledaju sa svim potrebnim spremnicima. Također kontejneri za miješani komunalni otpad na velikom broju lokacija su podkapacitirani pa građani bacaju otpad u plave i žute kontejnere. Plan zelenih otoka treba biti usko vezan s rješenjem komunalnog otpada, tj. pristojim izgledom samih lokacija i olakšavanjem manipulacije otpadom korisniku, što sada nije slučaj. Sukladno tome kompletirati sve zelene otoke s kontejnerima za plastiku, staklo i papir te kontejnerima za problematični otpad (stari lijekovi i baterije). Frekvencije odvoza trebaju se prilagođavati stupnju punjenja spremnika, što znači da se odvoz mora vršiti nekoliko puta tjedno, ovisno o intezitetu jer korisni otpad je pretežno voluman materijal te se spremnici brzo pune. Neophodno je pratiti stanje i prilagođavati se promjenama na terenu. Čipiranje kontejnera i njihovo praćenje je također znanstvena fantastika za Split, a priprema se u nekim susjednim gradovima.

TABLIČNI PRIKAZ REZULTATA 'GOSPODARENJA' OTPADOM

Ukupno prikupljeni otpad/god	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Odloženo na Karepovac u tonama	128.557	121.611	121.855	134.522	131.443
Odvojeno prikupljeno u tonama	5.595	9.934	14.202	15.995	14.007
UKUPNO OTPADA	134.152	131.451	136.057	150.517	145.450
Odvojeno prikupljeno % (plan)	4,2 (14)	8,2* (18)	11,7* (20)	11,8* (22)	10,6* (24)
Odvojeno prikupljeno stvarno %	4,2	7,6	10,4	10,6	9,6

Izvor: izvješća o izvršenju Plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2008-2015

Napomena (* U izvješćima su krivo izračunati postoci – u omjer je stavljena količina odvojenog otpada / odloženi na karepovac; ispravno je: odvojeni otpad / ukupni otpad (=odloženi+odvojeni))

ČISTOĆINA UČINKOVITOST I REZULTAT U ODVOJENOM PRIKUPLJANJU OTPADA

Odvojeno prikupljeni otpad	2011	2012.	2013.	2014.	2015.
Odvojeno prikupljeno u tonama	5.595	9.934	14.202	15.995	14.007
Od toga prikupili kooperanti /koncesionari (u tonama)	4.940	9.230	13.278	15.084	13.124
Od toga Čistoća (u tonama)	655	704	924	977	883
Čistoćin udio u odvojenom %	11,7	7,1	6,5	6,1	6,3
... što čini ukupno otpada	0,49 %	0,54 %	0,68 %	0,65 %	0,57 %

Ciljevi – odvojeni otpad	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Ciljane stope (%)	30	37	45	50	53

Izvor: Nacrt Plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2016-2022